

Иван Д. Милић, асистент
Универзитет у Новом Саду
Правни факултет у Новом Саду
imilic@pf.uns.ac.rs

ЕВИДЕНЦИЈА ПРЕКРШАЈНО КАЖЊЕНИХ ЛИЦА¹

Сажетак: Предмет ауторове пажње јесте Регистар санкција прекршајно кажњених лица, који представља новину у Закону о прекршајима. У уводном делу рада говори се уопште о евиденцијама учинилаца кривичних дела, привредних преступа и прекршаја. Затим се указује на законско регулисање уписа, брисања и давања података из Регистра санкција. Главни циљ рада се огледа у настојању да се прикаже да законодавац није посветио много пажње уређењу вођења Регистра, тако да ће се у пракси појавити ни мало једноставни проблеми с обзиром на то да је Закон у једном делу контрадикторан и недоречен. Аутор у раду настоји и да открије који је *ratio* увођења Регистра санкција и које последице сноси лице које је у њега уписано.

Кључне речи: регистар, прекршај, последица, казна.

Увод:

С обзиром да у Републици Србији постоје три врсте казних дела, постоји и неколико евиденција о лицима која су осуђена или кажњена у неком казном поступку. Тако се води казна евиденција, где се „уписују“ пунолетни учиниоци кривичних дела.² Када је реч о малолетницима ко-

¹ Рад је написан у оквиру пројекта Теоријски и практични проблеми у стварању и примени права (ЕУ и Србија) који финансира Правни факултет у Новом Саду.

² 1) Казнена евиденција садржи личне податке о учиниоцу кривичног дела, о кривичном делу за које је осуђен, податке о казни, условној осуди, судској опомени, ослобођењу од казне и опрштеној казни, као и податке о правним последицама осуде. У казнену евиденцију се уносе и касније измене података садржаних у казненој евиденцији, подаци о издржавању казне, као и поништење евиденције о погрешној осуди. (2) Подаци из казнене евиденције могу се дати само суду, јавном тужиоцу и полицији у вези са кривичним поступком који се води против лица које је раније било осуђено, органу за извршење кривичних санкција и органу који учествује у поступку давања амнестије, помиловања, рехабилитације или одлучивања о престанку правних последица осуде, као и органима старатељ-

ји су учинили кривично дело, Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, прописује да се за њих воде посебне евиденције које воде надлежни судови,³ док о правним лицима као учиниоцима кривичних дела казнену евиденцију води првостепени суд на чијем подручју је седиште домаћег правног лица, односно седиште представништва или огранка страног правног лица.⁴ Посебан начин вођења евиденције постоји када је реч о другој врсти казњених дела, привредним преступима. Тако, Закон о привредним преступима, прописује да првостепени судови воде евиденцију о правном и одговорном лицу у правом лицу који су у поступку за привредне преступе осуђени.⁵ Претходни Закон о прекршајима⁶, није прописивао вођење прекршајне евиденције када је реч о пунолетним учиниоцима прекршаја. С обзиром да се није водила евиденција било је скоро немогуће утврдити да ли је неко раније учинио прекршај, тако да се у прекршајном поступку није могло ни знати да ли је окривљени можда „рецидивиста“, па је приликом одмеравања казне та околност често остајала непозната.⁷ Нови Закон о прекршајима⁸ (ЗП) у

ства, кад је то потребно за вршење послова из њихове надлежности. Подаци из казнене евиденције могу се дати и другим државним органима који су надлежни за откривање и спречавање извршења кривичних дела, када је то посебним законом прописано. (3) Подаци из казнене евиденције могу се, на образложен захтев, дати и државном органу, предузећу, другој организацији или предузетнику, ако још трају правне последице осуде или мере безбедности и ако за то постоји оправдани интерес заснован на закону. (4) Нико нема права да тражи од грађанина да подноси доказ о својој осуђиваности или неосуђиваности. (5) Грађанина се, на њихов захтев, могу давати подаци о њиховој осуђиваности или неосуђиваности. (6) Подаци о брисаној осуди не могу се ником дати. Чл. 102 Кривичног законика, *Сл. гласник РС*, бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014. С тим да Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, *Сл. гласник РС*, бр. 32/2013. прописује вођење посебне Евиденције о учиниоцима кривичних дела против полне слободе извршених према малолетним лицима, коју води Управа за извршење кривичних санкција. Више о настанку регистра за учиниоце кривичних дела против полне слободе вид. Thomas Terry, *Criminal Records - A Database for the Criminal Justice System and Beyond*, New York, 2007, 38-39.

³ Евиденцију о изреченим **васпитним мерама и казни малолетничког затвора** води суд који је судио у првом степену. Чл. 37 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, *Сл. гласник РС*, бр. 85/2005.

⁴ Чл. 32 Закона о одговорности правних лица за кривична дела, *Сл. гласник РС*, бр. 97/2008.

⁵ Вид. чл. 41 Закона о привредним преступима, *Сл. лист СФРЈ*, бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86 (пречишћен текст), 74/87, 57/89 и 3/90 и "Сл. лист СРЈ", бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/2001 и "Сл. гласник РС", бр. 101/2005 - др. закон).

⁶ *Сл. гласник РС*, бр. 101/2005, 116/2008, и 11/2009.

⁷ О класификацијама повратника вид. Andrew Katbi, *Crossing the Line: An Analysis of Problems with Classifying Recidivist Misdemeanor Offenses as Felonies*, *Alaska Law Review*, Vol. 31:1, 106-130.

својим одредбама прописује вођење евиденције о прекршајно кажњеним лицима. Заправо, једна од већих новина Закона о прекршајима јесте, свакако, увођење Регистра санкција (Регистар). Чини се да је законодавац следио решења из Кривичног законика, Закона о привредним преступима, али, и сасвим сигурно законодавна решења држава у окружењу, те је по тим узорима „покушао“ да уреди и вођење прекршајне евиденције. По правилу, када се доноси нов закон, који за узор има нека већ постојећа законска решења, логично је да се очекује да ће се поједини институти уредити на бољи начин од решења која су му била узор, али видећемо да то није случај и када је реч о Закону о прекршајима у делу који се односи на Регистар санкција.

1. Вођење Регистра санкција

За разлику од осталих евиденција, вођење Регистра санкција је у надлежности министарства надлежног за послове правосуђа. Регистар се чува на централном електронском носачу података при министарству надлежном за послове правосуђа које је одговорно за његово одржавање и чување и које је дужно да предузме техничке, кадровске и организационе мере заштите података, у складу са утврђеним стандардима и поступцима, које су потребне да би се подаци заштитили од губитка, уништења, недопуштеног приступа, промене, објављивања и сваке друге злоупотребе, као и да утврди обавезу лица која су запослена на обради да чувају тајност података.⁹ Према законском решењу реч о једној централној бази података, која се води у електронској форми, што знатно олакшава начин вођења евиденције и добијања података из Регистра.

Председник прекршајног суда именује руковоаца података који има следећа овлашћења и обавезе: 1) да се стара о законитом, систематичном и ажурном уносу, брисању и измени података у регистру; 2) обезбеђује овлашћеним лицима увид у регистар; 3) издаје оверене изводе из регистра и потврде да лице **није** уписано у регистар; 4) обезбеђује чување и архивирање документације која представља основ за упис, брисање или измене података у регистру; 5) предузима друге радње неопходне за несметано и правилно ажурирање података у регистру, у складу са законом.¹⁰ Прво, видимо да је законодавац оставио, теоријски, неограничену могућност председнику прекршајног суда у одређивању руковоаца, тако што не одређује прецизније које лице може да обавља те послове у погледу испуњености неких општих или посебних услова. Друго, из оваквог законског уређења

⁸ Сл. гласник РС, бр. 65/13.

⁹ Чл. 325 Закона о прекршајима.

¹⁰ Чл. 326 Закона о прекршајима.

није ни јасно да ли руковалац података може да изда потврду из Регистра лицу које је уписано у Регистар, с обзиром да Закон говори о издавању потврде само оним лицима која **нису** уписана у Регистар?¹¹

2. Лица која се уписује у Регистар санкција

Уколико је неко лице кажњено у прекршајном поступку, након наступања правноснажности, односно након што одлука постане коначна, такво лице се уписује у Регистар. Интересантно је да ЗП у овом делу не прави разлику између малолетног и пунолетног учиниоца прекршаја, већ прописује да се обе категорије учинилаца уписују у исти Регистар.¹² Међутим, из одредби ЗП-а закључује се, али не у делу који се односи на Регистар санкције, да се малолетни учиниоци прекршаја којима је изречена **васпитна мера** уписују у посебну евиденцију коју води прекршајни суд.¹³ Закон о прекршајима је врло експлицитан у погледу података који се уписују у Регистар. Тако, у Регистар санкција уписују се следећи подаци: 1) име и презиме и јединствени матични број кажњеног физичког лица, предузетника, односно одговорног лица у правном лицу, **односно број путне исправе страног физичког лица**, за предузетника и назив и седиште радње; 2) за кажњено правно лице назив и седиште, ПИБ и матични број; 3) правноснажна, односно коначна одлука којом је изречена прекршајна санкција; 4) правна квалификација учињеног прекршаја; 5) врста и опис изречене прекршајне санкције; 6) трајање изречене заштитне мере; 7) прекршајни суд који је донео пресуду, односно орган који је издао прекршајни налог; 8) прекршајни суд који је извршио упис; 9) датум уписа.¹⁴

Видимо да се у Регистар уписује прекршајно кажњено лице којем је прекршајни суд изрекао казну, али исто тако у Регистар се уписује и оно лице против кога је прекршајни налог постао коначан. Није тешко из на-

---

¹¹ Упореди са контрадикторним решењем Закона у делу рада које се односи на давање података из Регистра. О основним новинама новог Закона о прекршајима вид. Александар Мартиновић, У сусрет почетку примене новог Закона о прекршајима, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2014, 189-207; Иван Милић, Нови Закон о прекршајима и стари проблеми са заштитном мером обавезног лечења зависника од алкохола и психоактивних супстанци, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2014, 263-273.

¹² Не прави се разлика ни између урачунљивих и неурачунљивих учинилаца прекршаја, односно лица која су учинила дело које је законом или другим прописом на основу закона прописано као прекршај.

¹³ Вид. чл. 80 ст. 2 Закона о прекршајима. Више о евиденцији у упоредном праву вид. Snježana Oset, *Zakon o prekršajima - novosti u primjeni prekršajnih sankcija i postupka prema maloljetnicima*, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, (Zagreb)* 2/2002, 479.; Jadranka Kos, *Izvršavanje maloljetničkih sankcija*, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, (Zagreb)* 2/2006, 807-865.

¹⁴ Чл. 327 Закона о прекршајима.

пред наведеног закључити да се свако лице које је платило половину изречене новчане казне, која је утврђена прекршајним налогом, уписује у Регистар. Чини нам се да је законописац или законодавац на овакав начин олако уредио ово питање. Лице које је платило половину новчане казне поводом издатог прекршајног налога најчешће и не зна да ће бити уписано у Регистар. Интересантно је и то да се лицу којем се издаје прекршајни налог и не указује на такву консеквенцу. Поставља се и питање колико је оправдано да се сваки учинилац прекршаја који је кажњен новчаном казном прекршајним налогом уписује у Регистар? Нисмо сигурни да је сврсисходно и неопходно да се сва лица која су кажњена тако што им је издат прекршајни налог уписују у Регистар. Можда је ипак требало да се у Регистар уписују само они учиниоци којим је прекршајни суд изрекао санкцију. Надаље, видимо да се у Регистар уписују и страни држављани који су у Републици Србији кажњени због учињеног прекршаја.

Проблем се јавља и са уписом санкције коју је изрекла Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки. Није нам јасно зашто је законодавац пропустио да експлицитно пропише да се и изречена новчана казна од стране Комисије уписује у Регистар или је можда намерно желео да се о тим учиниоцима не води евиденција.¹⁵ Сада остаје нејасно да ли се новчана казна коју је Комисија изрекла уписује или се не уписује у Регистар? Законодавац је морао да буде и овде прецизнији те да недвосмислено регулише питање уписа изречене новчане казне у Регистар.

3. Давање података из Регистра санкција

ЗП је уредио и процедуру давања података из Регистра. **Подаци о кажњеним**¹⁶ лицима из Регистра санкција могу се дати само другом суду, надлежном тужилаштву, полицији и органима инспекције, у вези са кривичним поступком или поступком за прекршај који се води против лица које је раније било кажњавано за прекршај, органима надлежним за извршење санкција за прекршаје или надлежним органима који учествују у поступку брисања казне. На образложен захтев ових органа могу се дати подаци из Регистра за **кажњено лице** ако још трају одређене **правне последице** казне или

¹⁵ С тим да Закон прописује да се на поступак који води Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки сходно примењују одредбе ЗП-а, осим ако законом којим се уређују јавне набавке није другачије прописано. Вид. чл. 100 ст. 3 Закона о прекршајима.

¹⁶ У делу рада који се тиче надлежности за вођење Регистра навели смо да руковаоц података издаје оверене изводе из Регистра да лице **није уписано** у Регистар, док се овде говори о давању података о прекршајно кажњеним лицима, дакле о лицима која су уписана у Регистар. Није тешко извући закључак да су ова два члана контрадикторна и да се никако не могу истовремено применити.

заштитне мере или ако за то постоји оправдан интерес заснован на закону.¹⁷ Видимо да ЗП јасно прописује коме се све могу дати подаци из Регистра, с тим да је овакво уређење, које је по нашем мишљењу јако битан сегмент прекршајног права, уређено на непрецизан и доста нејасан начин. ЗП је морао јасно да прецизира да се могу дати подаци о лицима која су уписана у Регистар само ако није извршено брисање. Другим речима, према оваквом уређењу произлази да се подаци могу дати када постоји оправдан интерес заснован на закону, чак, и када је извршено брисање из Регистра.¹⁸ По нашем мишљењу уколико је извршено брисање из Регистра, податак да је неко прекршајно кажњаван не сме ни да постоји у Регистру. Који је онда смисао брисања, ако се подаци о прекршајној санкцији и даље налазе у Регистру и ако се могу дати одређеним органима?

Надаље, ЗП прописује да: **грађанима** и правним лицима се на њихов захтев морају дати подаци о њиховом кажњавању за прекршаје.¹⁹ Овакво законско решење осим термилолошких има и суштинских мањкавости. Логично је да свако ко се уписује у Регистар може и да тражи податке из њега. Тако, ако се **уписује физичко лице, одговорно лице у правном лицу, правно лице и предузетник**, онда сви они могу и да траже податке из Регистра. Међутим, ЗП говори да се само **грађанима и правним лица** морају дати подаци о њиховом кажњавању за прекршај. С тим у вези сад се поставља питање шта је са давањем података предузетнику и одговорном лицу у правном лицу? Видели смо и да се у Регистар уписују и **страни држављани**, а са друге стране само **грађани** могу да добију извод из Регистра, тако да је нелогично да се страни држављани уписују а да при том не могу добити извод из Регистра. ЗП говори да се дају само подаци о кажњавању за прекршај, да ли то значи да се може добити извод из Регистра само ако је неко кажњен? Другим речима, да ли, на пример, ако неко није прекршајно кажњен а коме је потребан извод из Регистра ради остваривања неког права не може добити извод, јер ЗП говори да се извод даје само ако је реч о кажњеном лицу?²⁰ Међутим, већ у следећем ставу ЗП прописује: од **грађана и правних лица** се не може тражити да поднесу доказе да

---

¹⁷ Чл. 330 ст. 1 и 2 Закона о прекршајима. Видимо да овде Закон ништа не говори о **опомени**.

¹⁸ Чл. 102 Кривичног законика јасно прописује да се подаци о брисаној осуди не могу ником дати.

¹⁹ Чл. 330 ст. 3 Закона о прекршајима. Овде се говори о давању података о кажњавању, што се може тумачити *argumentum a contrario* да се подаци о некажњавању не могу давати. Кривични законик у члану 102 јасно прописује да: Грађанима се, на њихов захтев, могу давати подаци о њиховој **осуђиваности** или **неосуђиваности**.

²⁰ Упореди са контрадикторним решењем ЗП-а у делу овог рада где се говори о вођењу Регистра.

нису кажњавани за прекршаје **осим** ако је то изричито предвиђено законом.²¹ Овај став говори да, ипак, од „грађана и правних лица“ може да се тражи да поднесу доказ да нису кажњавани, што је контрадикторно са претходним ставом који говори да се извод из Регистра даје само уколико је неко кажњаван. Ово води и ка закључку да се од предузетника, одговорног лица у правном лицу и страног физичког лица не може никада тражити да поднесу доказ да нису кажњавани. Сматрамо да се у некој измени Закона ови чланови морају изменити, ускладити и јасно прецизирати. Уз захтев за издавање података из Регистра санкција доставља се и доказ о уплати накнаде за тражену услугу која се прописује посебним актом министра надлежног за послове правосуђа.²²

4. Правне последице кажњавања и брисање података из Регистра санкција

Подаци о прекршајно кажњеним лицима се након протеча одређеног временског периода бришу из Регистра, односно прекршајно кажњено лице се рахабилитује. ЗП познаје само законску рехабилитацију, што је по нашем мишљењу сасвим оправдано. Брисањем података из Регистра значи да се лице које је „брисано из Регистра“ сматра да није прекршајно кажњавано, и према том лицу престају све правне последице изречене санкције. С тим у вези, поставља се питање које су то **правне последице** које наступају уписом у Регистар санкција, односно који је *ratio* таквог уписа? Да бисмо одговорили на ово питање морамо прво указати на одредбе Кривичног законика којим се прописује да: **Осуде за одређена кривична дела или на одређене казне могу имати за правну последицу престанак, односно губитак одређених права или забрану стицања одређених права. Правне последице осуде не могу наступити кад је за кривично дело учиниоцу изречена новчана казна, условна осуда, ако не буде опозвана, судска опомена или кад је учинилац ослобођен од казне.** Правне последице **осуде** могу се предвидети само **законом** и наступају по сили закона којим су предвиђене. Правне последице **осуде** које се односе на престанак или губитак одређених права су: 1) престанак вршења јавних функција; 2) престанак радног односа или престанак вршења одређеног позива или занимања; 3) губитак одређених дозвола или одобрења која се дају одлуком државног органа или органа локалне самоуправе. (2) правне последице осуде које се састоје у **забрани стицања одређених права** су: 1) забрана стицања одре-

²¹ Чл. 330 ст. 4 Закона о прекршајима. Вид. Игор Вуковић, Прекршајно право, Београд 2015, 210.

²² Чл. 330 ст. 4 и 5 Закона о прекршајима.

ђених јавних функција; 2) забрана стицања одређеног звања, позива или занимања или унапређења у служби; 3) забрана стицања чина војног старешине; 4) забрана добијања одређених дозвола или одобрења која се дају одлуком државних органа или органа локалне самоуправе. Видимо да је Кривичним закоником јасно уређено које правне последице осуде постоје, када наступају, када престају и којим прописом могу да се пропишу, па са разлогом постављамо питање које су то правне последице кажњавања за прекршај, за које санкције наступају, којим прописом могу бити прописане, када престају? ЗП о томе не говори ништа! онда није јасна ни сврха уписа у наведени Регистар санкција, осим да се та околност може узети као отежавајућа уколико је реч о рецидивисти.²³ Тако се може појавити проблем уколико се неким другим прописима, чак и нижим од закона, прописују правне последице кажњивости, у смислу да се за било коју санкцију²⁴ која је изречена за прекршај пропишу правне последице.²⁵ Посебно је интересантно питање - које све правне последице могу да наступе

---

²³ Закон о прекршајима Републике Црне Горе прописује да: (1) Правне последице осуде које се састоје од губитка или забране стицања одређених права прописују се **законом**. (2) Правне последице осуде које се састоје у стицању казних бодова прописују се посебним **законом**. Чл. 56 Закона о прекршајима Републике Црне Горе, *Службени лист Црне Горе*, бр. 1/2011. Текст Закона доступан на: <http://www.sluzbenilist.me/PravniAktDetaili.aspx?tag=%7B04562DA3-C0B9-4853-9DA9-8C9B8FC4CDF8%7D> на дан: 20.02.2015. Такође, исти решење прописано је и чл. 79 Прекршајног закона Републике Хрватске, текст Закона доступан на: <http://www.zakon.hr/z/52/Prekr%C5%A1ajni-zakon>, на дан 26.02.2015. Вид. Lana Milivojević Antoliš, *Prekršajno pravo i materijalnopravne odredbe Prekršajnog zakona* (Narodne novine, 107/07.), Zagreb 2012, 83.

²⁴ Посебно ако је реч о санкцији која се изриче неурачунљивим лицима оних дела који су законом или другим прописом у складу са законом прописани као прекршај.

²⁵ Тако на пример: Закон о оружју и муницији (*Сл. гласник РС*, бр. 9/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/98, 39/2003, 101/2005 - др. закон, 85/2005 - др. закон, 27/2011 - одлука УС и 104/2013 - др. закон), у чл. 8 уређује коме се одобрење за набављање ватреног оружја неће издати. Тако се одобрење не може издати ни лицу које је у последње **три године** од дана подношења захтева за издавање одобрења за набављање оружја кажњавано за прекршај јавног реда и мира за који је прописана казна затвора или прекршај из Закона о оружју и муницији. Вид. чл. 11 новог Закона о оружју и муницији, *Сл. гласник РС*, бр. 20/2015. Међутим, **Правилник** о посебним условима које треба да испуњавају запослени у заводима за извршење кривичних санкција који се упућују на рад у Посебно одељење за издржавање казне затвора за кривична дела организованог криминала и начин њиховог избора пре упућивања, *Сл. гласник РС*, бр. 13/2010 и 111/2013. у чл. 4 прописује неколико услова које запослени мора да испуни да би се могао упутити на рад у Посебно одељење, а један од услова је и: „да није осуђиван, односно **прекршајно кажњаван** на безусловну казну затвора за кривично дело, односно **прекршај** и да се против њега не води кривични поступак за кривично дело за које се гони по службеној дужности“. Више о санкцијама у упоредном праву вид. Липатова, Э. Г. Чаннова, С. Е. *Постатейный Комментарий к Кодексу РФ об административных правонарушениях*, Москва 2008, 18.

за учиниоце најблажих казних дела (прекршаје) када правне последице осуде не могу да наступе када је за **кривично дело** учиниоцу изречена новчана казна, условна осуда, ако не буде опозвана, судска опомена или када је учинилац ослобођен од казне? Другим речима, колико су оправдане правне последице кажњавања уколико је неко лице платило новчану казну за прекршај у износу од 3000.00 динара, зато што није платило **доплату карту у јавном градском превозу**, а да са друге стране учинилац кривичног дела који је условно кажњен не трпи правне последице осуде?²⁶

Подаци из Регистра санкција се бришу по службеној дужности након протеча одређеног временског периода од дана наступања правноснажности, односно након што је одлука постала коначна о прекршајно кажњеном лицу. Тако: изречена **санкција**²⁷ правном, физичком и одговорном лицу као и предузетнику брише се из евиденције по службеној дужности ако кажњено лице у року од четири године од дана правноснажности одлуке којом је изречена санкција не учини нови прекршај.²⁸ Потпуно неоправдано ЗП прописује да се свака изречена санкција²⁹ пунолетном учиниоцу прекршаја брише након протеча четири године. На овакав начин се исто гледа као на лице које је на основу издатог прекршајног налога платило новчану казну од 2.500,00 динара и на оног учиниоца прекршаја којем је изречена казна затвора од максималних 90 дана, односно оба учиниоца прекршаја „бришу“ се из Регистра након протеча периода од четири године.³⁰ Према оваквом решењу прекршајно кажњено лице дужи временски

²⁶ Тако је Одлуком о јавном линијском превозу путника на територији Града Београда, *Сл. лист Града Београда*, бр. 61/2009, 10/2011, 55/2011, 69/2014 и 2/2015. прекршај уколико путник не купи посебну карту у јавном линијском превозу. Прописана је новчана казна од 6000.00 динара. У овом случају посебно је проблематичан сам начин издавања прекршајног налога. Више о томе вид. Иван Милић, Стефан Самарцић, Прекршајна одговорност путника у области јавног превоза, *Услуге и заштита корисника: Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 8. маја 2015. године*, на Правном факултету у Крагујевцу, 143-159. О класификацији казних дела вид. Thomas J. Gardner, Terry M. Anderson, *Criminal Law*, Eleventh Edition, USA, 2006, 13-15.

²⁷ Сматрамо да је законодавац требао да ово питање уреди терминолошки исправније, те да пропише да се **казна** брише а не **санкција**, с обзиром да у истом члану само у другом ставу садржи правила о брисању заштитних мера. С тим у вези, и лице којем је изречена заштитна мера „Обавезно психијатријско лечење“ уписује се у Регистар, на период од четири године.

²⁸ Чл. 329 ст. 1 Закона о прекршајима.

²⁹ Осим опомене, о чему се у Закону говори у следећем ставу.

³⁰ О брисању података из Регистра прекршајно кажњених лица вид. Закон о прекршајима Републике Српске, *Службени гласник Републике Српске*, бр. 63. од 18. јула 2014. године, (члан 227), текст Закона доступан на: [http://www.mup.vladars.net/zakoni/rs_lat/ZAKON%20O%20PREKRSAJIMA%20REPUBLIKE%20SRPSKE%20\(Sluzbeni%20glasnik%20RS%20broj%2063.14\).pdf](http://www.mup.vladars.net/zakoni/rs_lat/ZAKON%20O%20PREKRSAJIMA%20REPUBLIKE%20SRPSKE%20(Sluzbeni%20glasnik%20RS%20broj%2063.14).pdf), на дан: 26.02.2015.; Закон о прекршајима Републике Црне Горе, *Службени лист Црне Горе*, број 1/2011. Чл. 55 који садржи одредбе о рехабилитацији.

период остаје уписано у Регистар, него што поједини учиниоци кривичних дела остају уписани у казнену евиденцију. Тако на пример, за лице које је **осуђено** на новчану казну, казну рада у јавном интересу, одузимања возачке дозволе или казну затвора до шест месеци наступа **законска рехабилитација** након протекла три године од дана кад је та казна извршена, застарела или опроштена, под условом да не учини ново кривично дело.³¹ Није тешко да се закључи да краћи временски период остају уписана наведена лица која су осуђена на одређене казне за кривична дела, него учиниоци прекршаја.³² Опомена која је изречена у прекршајном поступку брише се из Регистра након протекла године дана од правноснажности одлуке којом је изречена.³³ Изречена опомена се брише након протекла истог временског периода који се тражи и за брисање **судске опомене** која је изречена учиниоцу кривичног дела, што опет сматрамо неприхватљивим. Интересантно је да Закон ништа не говори у погледу брисања из Регистра уколико је учинилац прекршаја **ослобођен од казне**.³⁴ Тумачењем ЗП-а долази се до закључка да се и та санкције уписује у Регистар, из чега произлази да се и она брише након протекла временског периода од четири године од наступања правноснажности пресуде, што опет сматрамо неприхватљивим, јер уколико се учинилац у кривичном поступку ослободи од казне он се из казнене евиденције брише након протекла **једне године** од наступања правноснажности.³⁵ Према оваквом решењу „опаснији“ је учинилац прекршаја од учиниоца кривичног дела. Заштитна мера се неће брисати из прекршајне евиденције док се не изврши или док не истекне рок застарелости извршења заштитне мере.³⁶

Малолетном учиниоцу прекршаја брисаће се изречена казна малолетничког затвора у року од две године од када је та казна извршена, застареле

Текст Закона доступан на: <http://www.sluzbenilist.me/PravniAktDetalji.aspx?tag=%7B04562DA3-C0B9-4853-9DA9-8C9B8FC4CDF8%7D> на дан: 26.02.2015.

³¹ Чл. 98 ст. 2 тач. 3 Кривичног законика. Такође, законска рехабилитација настаје, ако: 1) лице које је оглашено кривим, а ослобођено од казне или којем је изречена судска опомена, у року од годину дана од правноснажности пресуде, односно решења не учини ново кривично дело; 2) лице којем је изречена условна осуда, у време проверавања и у року од годину дана по истеку рока проверавања, не учини ново кривично дело. Чл. 98 ст. 2 тач. 1 и 2 Кривичног законика.

³² О значају прекршајног права вид. Jenny M. Roberts, Why Misdemeanors Matter: Defining Effective Advocacy in the Lower Criminal Courts, *American University Washington College of Law*, 2011, 290-294.

³³ Чл. 329 ст. 2 Закона о прекршајима.

³⁴ Вид. Мирјана Шушњара, *Измене у систему прекршајних санкција, Примена нових одредби у Закону о прекршајима, Програм обуке за судије прекршајних судова*, Београд, 2013, 81.

³⁵ Чл. 98 ст. 2 тач. 1 Кривичног законика.

³⁶ Чл. 329 ст. 3 Закона о прекршајима.

ла или опроштена, ако не изврши нови прекршај.³⁷ Видимо да ЗП прописује краће време за брисање из Регистра уколико је казна малолетничког затвора изречена старијем малолетнику.³⁸ С тим да у овом случају рок за брисање почиње да тече од дана **када је казна извршена**, а не од дана када је пресуда којом је изречена казна малолетничког затвора постала правоснажна. Затим, ова казна може да се брише и након протека две године од када је застарела или опроштена, где се заправо ради о случају када казна није извршена. Није спорно када извршење казне малолетничког затвора застарева,³⁹ али је спорно када је та казна опроштена? Наиме, ЗП ни где не регулише када се казна малолетничког затвора може опростити. Опет се сада појављује проблем са **новчаном казном** која је изречена старијем малолетнику. ЗП ништа не говори у погледу те казне, па остаје недоумица да ли се она уписује или се не уписује у Регистар? С обзиром на то да се о изреченим васпитним мерама, као најблажим санкцијама, води посебна евиденција, сматрамо да је то један од разлога да треба да постоји и нека евиденција о изреченим новчаним казнама малолетницима. Међутим, овакво решење, по нашем мишљењу, треба тумачити да се старији малолетници којима је изречена новчана казна не уписују у Регистар.

Закључак

У настојању да „контролише“ учиниоце прекршаја, на начин што ће се уписивати у евиденције, законодавац је суштински отишао предалеко, тако да се сваки учинилац којег суд или овлашћено лице казни због учињеног прекршаја уписује у Регистар санкција. Регулације вођења евиденције о прекршајно кажњеним лицима, према Закону о прекршајима Републике Србије, према нашем мишљењу, не можемо оценити као добро решење. Иако је ЗП, претпостављамо, следио решења из Кривичног законика и упоредног прекршајног законодавства сматрамо да је проблематика Регистра санкција морала бити уређена на много јаснији и прецизнији начин. Главно питање које се поставља јесте који је *ratio* вођења Регистра санкција, односно које правне последице има оно лице које је уписано у Регистар? Према оваквом законском уређењу изгледа да ни законодавцу није јасан циљ, јер није прописао које консеквенце може да има онај учинилац прекршаја које је уписан у Регистар, и оно што је још битније којим про-

³⁷ Чл. 329 ст. 3 Закона о прекршајима.

³⁸ О контрадикторним решењима ЗП-а у делу који се односи на малолетнике вид. Стефан Самарџић, Иван Милић, Контрадикторности Закона о прекршајима у делу који се односи на малолетнике са посебним освртом на мере медицинског карактера, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 3/2014, 381-394.

³⁹ Вид. чл. 85 Закона о прекршајима

писом те последице могу да се прописују. Видели смо у раду да се како законом, тако и подзаконским актом прописују правне поседице за учиниоце прекршаја, што ће се и убудуће дешавати уколико се овакво законско решење не измени и јасно уреди. Осим нерегулисања правних последица кажњивости, не можемо рећи да је на адекватан начин регулисан ни упис, као ни давање података из Регистра. Закон је остао недоречен и у погледу уписа новчане казне у Регистар коју је изречла Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, као и у односу на новчану казну која је изречена старијем малолетнику. Недопустиво је и уређење брисања података из Регистра. Сматрамо да није оправдано да се свака казна, сем опомене, која је изречена пунолетном учиниоцу прекршаја брише из Регистра након протеча периода од четири године. Остаје да се види како ће надлежни судови у пракси примењивати контрадикторне одредбе, где није могуће применити један члан а да се истовремено не прекрши неки други члан Закона о прекршајима.

*Ivan D. Milić, Assistant
University of Novi Sad
Faculty of Law Novi Sad*

The Record of the Perpetrators of Misdemeanors

Abstract: *A focus of the author's attention in this article is the Register of Penalties of misdemeanor perpetrators which figures as a novelty in the Misdemeanor Law. In the introduction, the records of the perpetrators of criminal acts, economic offenses and misdemeanors will be generally discussed. Thereupon, the Law stipulations on the entry, deletion, and providing of the data contained in the Register of Penalties will be presented. The main aim of the article is reflected in the author's endeavors to show that the legislator did not pay much attention to the regulation of the Register keeping, which consequently will cause substantial problems in practice giving that the Law is to some extent contradictory and incomplete. The author, furthermore, seeks to detect the ratio of the introduction of the Register of Penalties and the consequences to be borne by a person inscribed in this Register.*

Key words: *Register, misdemeanor, consequence, penalty.*

Датум пријема рада: 15.04.2015.